

בהוראה

גליון קצו
פר' אחרי
תשפ"ד לפ"ק
שנה ר'

אור הנבוכה
הפנימית בדרך
הבעשי"ט הק

י"ל ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית - בית היוצר להפצת אור החסידות

הוקם לע"נ הגד"צ רבי משה ב"ר יוסף וצ"ל אב"ד טורדא

עבודת יום השישי

טועמיה: מעלת הזמן הנפלא של
"תוספת שבת"

הבלעת הדמים

מסילות ללב: כיצד נבלעת חיות הפסח
בדמינו

עבודת התפילה

כתר נהורא: התפילה - היא ענף ממצוות
האמונה

מי חכם וישמר אלה

תנו רבנן מעשה: מדוע מיהר הצדיק לפעול
ישועה לרחוק מאשר לקרוב?

דבר המערכת

לשמר את האור

מעשה באיש פשוט שהיה עסוק על המחיה ועל הכלכלה מבוקר עד ערב. יהודי פשוט זה חי לו בד' אמותיו והיה מנהל את סדר יומו בפשטות גמורה ללא השגת כל שחן.

ביום כהיר אחר הבחין האיש בשלטי ענף המתנוססים לתפארה ברחבי העיר ומכריזים: "צדיק בא לעיר". השלטים בישרו על בואו של צדיק רגיל וקדוש העתיד לשבות בעיר בשבת הקרובה.

מודעות אלו עוררו את סקרנותו של האיש והוא החל להתעניין מי הוא אותו צדיק נשגב. מיד עם פרוס השבת פנה האיש למעונו של האורח - הצדיק על מנת לראותו מקרוב. המראה שנראה לעיניו היה למעלה מציפיותיו. עבודתו הנשגבה של הצדיק הותירה את רישומו על איש פשוט זה, הוא נשבה בכחבלי קסם אל אורו של הצדיק ומעבודתו בקדוש שהיה נראה ממש שלא מעלמא הרין.

דברי התורה שיצאו מפיו של הצדיק כשכניה המדברת מתוך גינון, עוררו את ליבו בערנה ובכיסופי קודש לברא עולם. התפילות שנאמרו בניעמה ובהשתפכות הנפש, המיסו את ליבו ועוררו בו רצון על להתקרב אל ה' ביותר קרוב.

למותר לציין כי החוויה הרוחנית הזאת שחווה האור הנורא שהפין הצדיק בעיר, הותירו את רישומו על איש פשוט זה ושינו את חייו לחלוטין. מאותו רגע ניצתה הניצוץ החבוי שבו והפך לתבערה גדולה. גם לאחר שהצדיק עזב את העיר, והאור הנורא ירד בבת אחת, עדיין נשאר הרושם בלבו והבערה הפנימית המשיכה לבעור בו לתמיד.

עם ישראל כהיותם שקועים בנלות מצרים על שלל טומאותיה ונילויה, גילו בבת אחת אור גדול ונשגב שהעלה אותם לדרגות נבחות ורמות, בבת אחת הם נחשפו לגילויים אלוהיים שנשגבים ולאור אין סוף. ראתה שפחה על הים מה שלא ראו נביאים.

גילוי זה של "ראתה שפחה על הים"... שהיה להם בקריעת ים סוף איננם לא נשאר איתם לתמיד, אך הרושם נשאר אצלם לנצח, הם גילו את האור אין סוף ברוך הוא.

בספרים הקדושים מכואר שכולנו עוברים את אותה מערכה שבני ישראל עברו ביציאת מצרים והרושם נשאר חקוק בתוכנו בין אם אנו מרגישים או לא. עלינו להאמין בכך בכל לב ובכל נפש שאור זה נלה אלינו וחינו לגלות את האור הנורא הזה. עלינו לפעול בכל עת על מנת להבעיר את הניצוץ הזה ולהפכו לשלהבת גדולה ולא להניח ליצר לכבות אותו וכך נזכה לשמר את האורות הנוראים שקיבלנו בימי החירות ולהעפיל נבזה בס"ד

בידידות ישעי' יצחק פריעדמאן
י"ר אש החסידות

העבודה של "שבת שלאחר הפסח"

איך מתייחסים למעשה אל הווארט הידוע ששבת שלאחר הפסח עדיין מאיר אור הפסח?

נהורא מעריאי

ופוסע שלוש פסיעות לאחוריו, אם חוזר מיד למקומו הרי זה כ'כלב ששב על קיאו' (יומא נג), ואף אמרו (שם) 'ראוי לו שלא התפלל'.

והביאור הוא, שאם בגמר התפילה הוא עסוק לחזור למצב הרגיל, ואינו 'חוי' את המהלך שנתחדש לו בתפילה שהכל אלוקות והכל בידי שמים, אלא ממחר ונחפז לדרכו, הרי זה אכן ככלב ששב למקומו הראשון שהיה בו ולא התקדם כלום.

וכן הוא לענין השבת והיו"ט וכל דבר שבקדושה, שכאשר יוצאים ממנו - אין להתעסק עם היציאה למצב החול הרגיל, אלא להיפך, הכל הולך אחר החתום, ואז יש להשקיע ביותר ולחשוב מה לימוד אותי השבת ואיך אני ממשיך אותו לכל השבוע, איוה אור נולד אצלי ביו"ט ואיך אני מאיר אותו לכל השנה, כמו שאמרו חז"ל (סוכה מה): 'כל העושה איסור לחג באכילה ושתיה - מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן'.

וכן מצינו בזמן החורבן שהיו הכרובים מעוררים זה בזה לפני שיצאו לגלות (יומא נד), ומבאר המגיד ממנועריטש כי אז בסיום זמן הבית נתגלה אור מיוחד של קדושה השמור לאותם רגעים מיוחדים של פרידה, ועל דרך זה במוצאי שבת ויו"ט נעשה יחוד נפלא ב'אתה חוננתנו' שבמידה מסויימת הוא גדול יותר מכל 'יחודי השבת' (מחברת הקודש שער השבת).

ואכן סימן זה היו הכהנים מוסרים לישראל בשעה שהיו עולים לרגל, כדאיאת (שם) בשעה שהיו ישראל עולים לרגל מגלילן להם את הפרוכת, ומראין להם את הכרובים, ואומרים להן: ראו חבתכם לפני המקום.

וכאשר ראה פעם הרה"ק ה'יששכר ישראל' את קהל חסידיו במוצאי שמיני עצרת כשהם מדוכדכים קמעה מהאור העצום שהיה ואינו עוד, נענה ואמר להם: "הרבנו של עולם של 'אתה בחרתנו' הוא אותו רבנו של עולם של 'אתה חוננתנו'!"

ואין הכוונה ל'אתה חוננתנו' במעריב שבמוצאי החג בלבד, אלא לכל הימים שלאחר היו"ט, בהם אנו צריכים להזכיר לעצמינו שוב ושוב את הליל הסדר, את ה'מצות', את ה'הלל' את 'שביעי של פסח', עם כל הנקודות שהאירו בנו באותן שעות מרוממות, הגילוי האלוקי, הבהירות באמונה, חזק הבטחון, קירבת אלקים, ושאר התענוגים שהתגלו לנו במועדי ה' מקראי קודש.

(מתוך "אש המועדים" - פסח)

חסידיים היו קוראים את השבת לאחר פסח "שבת נאך פסח", שיש בו משמעות כפולה, גם שבת לאחר פסח, וגם שבת שעדיין מאיר בו אור הפסח.

צדיקים הסמיכו לכך את דברי הרדב"ז שמוכיח מהגמ' (מנחות טז.) שבשבת שלאחר הרגל היו מראים לעולי רגלים את לחם הפנים, ומכאן שהיו נשארים גם בשבת שלאחר הרגל.

אך למעשה, איך לומדים את הווארט הזה? מה נוטל עלינו לעשות בשבת זו? האם צריך לשיר שירים של פסח? וכי מספיק להזכיר לעצמינו ששבת לאחר פסח עדיין פסח?

כאן יש צורך לחדד את העבודה המוטלת עלינו במוצאי שבתות וימים טובים.

בדרך כלל, כאשר יוצאים מהשבת או מכל שאר המועדים, יש הרגשה בנפש שאנו נמצאים ברגעים של מעבר בהם יוצאים מתוך המצב המרומם של השבת והיו"ט ועוברים למצב רגיל של חול.

אך הרגשה זו היא הפוכה מההרגשה האמיתית שיש להרגיש בזמנים אלו.

הדבר דומה למלך גדול שמגיע לעיר, ובבואו נעשה רעש גדול וכולם מתקבצים לקראתו בתופים וריקודים, אך לאחר זמן כשיצא מהעיר הוא נשאר לבדו ואף אחד אינו מלווה אותו, והוא סימן שלא קבלו אותו באמת, אלא התרגשו מכניסתו לעיר בלבד, ולא השאירו בקרבם את הארתו ואת מלכותו.

וכן כשיוצאים מהשבת ואומרים 'אתה חוננתנו' או עושים 'הבדלה', ההרגשה הראויה בזמן כזה היא לעצור לכמה רגעים ולחשוב ולהתבונן שוב במהות השבת, שהשי"ת ברא את העולם וממשיך לברוא אותו "ש מאין" בכל רגע ולהנהיגו בתמידות, ולהתחבר שוב להרגשת המנוחה של השבת, ובכך משאירים את הארת השבת בקרבינו, להתרגש ולהתלהב מהשבת לא רק ב'לכה דודי' או ב'קידוש' אלא גם ביציאת השבת ובהבדלה, ממש להיפך מההרגשה הרגילה שאנו עסוקים בה בזמנים כאלו שהנה חלפה השבת וכבר נכנסים לימות החול.

כמו כן בימים שלאחר הפסח או כל יו"ט אחר, עלינו לשנן במוצאי החג את הנקודות שהאירו בנו במשך היו"ט, את האמונה, החירות, הדביקות, הרוממות, ושאר ההרגשים שנתלבנו במשך ימי החג המרוממים, ולא להרגיש שאנו משאירים הכל מאחורינו.

וכן מוצאים גם בתפילה, שכאשר האדם מסיים את התפילה

הודעה חשובה

בחורי החמד שהכינו את עצמם לקראת חג הפסח בלימוד ספרי חסידות מצטרפים להגרלה מיוחדת על "שבת לאור הבעשי"ט" בראשות המשפיע הגר"י שיינפלד שליט"א ועוד משפיעי אש החסידות הזוכים יקבלו את האפשרות לבחור קבוצה של חברים המבקשים להכנס לפנימיות החסידות, ויחידיו יתענגו בשבת מרוממת בה יקבלו את מפתחות ערכי החסידות

לפרטים ולהצטרפות להגרלה [כעת לבחורי ישיב"ג בלבד] חייגו 03-3044444 ועקבו אחר ההוראות

הרה"ג רבי משה רויטמאן שליט"א
ראש ישיבת 'בני היכלא' וממשיפי 'אש החסידות'

מי חכם וישמר אלה

חדר החיצון, הסמוך לחדר קדשו של הצדיק, מלאה היתה כמו תמיד ביהודים נרגשים, שצבאו על הבית נאווה קודש, מבקשים להיכנס אל איש האלוקים רבי חיים מצאנז' ז"ע בעל 'דברי חיים'.

אך לא רק חסידים ואנשי שלומם של הצדיק התדפקו שם על הפתח, היו שם גם יהודים תמימי דרך שבאו ממרחקים, הללו כונו בלשון חסידים בשם "אשכנזים", או באידיש "דייטשן", שכן מתוך מראה פניהם ומתוך סגנון מלבושיהם ניכר היה כי באו מארץ אשכנז או מגלילתיה אכן בימים ההם, כבר הגיע גם לאזניהם של הרחוקים האלה שיעורו של חכם הרזים שהלך בכל המדינות, ובכל קצו ארץ כבר התהלכו סיפורי פלא על רב האי גאון וקדוש, שהחזיק בידי המורמים כלפי מעלה את שלוש עמודי תבל, תורה עבודה וגמילות חסדים, בשלמות מופלאה ובגאונות נדירה. אשר לכן הרגיש כל יהודי, רחוק קרוב, כי על הצדיק הלזה עומד העולם, ומפיו כולם חיים.

ובפינת החדר עמד הערש'ל, אחד החסידים. הוא עקב בסקרנות אחרי 'דייטש' שכזה, ואחר תהלוכותיו בבואו אל הקודש. כה משונה היה האיש לעומת שאר העומדים שם, מראהו כמראה גוי, גם לבושו גס, זול וקלוקל, רק הכיפה הלבנה שעל ראשו מאותתת על הנשמה היהודית הטורה הפועמת שם בלבבו פנימה, מתחת למעטה הקליפות.

ובהגיע תורו שלזה להיכנס אל חדרו של הרבי, התגבב אחרי הערש'ל, משתאה היה לדעת כיצד יקבל הצדיק יהודי כגון דא.

עיניו המאירים של ה'דברי חיים' נישאו כזרקורי אור אל האיש שעמד מולו, והוא קיבלו באהבה רבה.

"רבי!", תינה האיש את צרתו, וגולל את סיפורו, כי זה לאחרונה הסתבך במשפט פלילי. "באתי עד הנה, כדי שיברכני הרבי, ויפעל ישועה עבורי שאצא זכאי בדין, ללא שום נזק או מכשול חלילה!". התחנן על נפשו.

האציל עליו הצדיק ברכה מעומק לבו הטהור, שיזכה לישועת ה', ויציא כאור משפטו.

אלא שאז המשיך ה'דייטש' בתום לבבו:

"אני מבין שכבוד הרבי מתכוון לכתוב אגרת בקשה לאדון אלוקים, ובכן אבקש לראות את האגרת לפני שיגורה, אם מנוסחת היא כראוי בצורה מכובדת, ואם הסיפור של המשפט נכתב כנכון, על כל פרטי ודקדוקיו..."

פניו של ה'דברי חיים' אורו באור יקרות, והוא דיבר אל האיש בשפתו:

"דע לך איש יקר, כי האגרת שאני כותב לאדון אלוקים, כתובה בצורה סודית ביותר, ומן השמים אוסרים עלי להראותו לאף אדם עלי אדמותו".

"מובן מאד", השתכנע ה'דייטש', "כך ראוי ונכון לאגרת המיועדת לאדון גדול שכזה".

ואז הוסיף ושאל: "כמה עלי לשלם בעד הטרחה?"

"אין צורך!", השיבו הצדיק, "אפילו לא פרוטה אחת".

"אבל איני רוצה שיטרח הרבי עבורי ללא שכר", התעקש בתמימות, "הלא בודאי יבזבז הרבי שעות רבות על כתיבת האגרת, וברצוני לשלם על כך".

"אם כן אפוא", אמר לו ה'דברי חיים', "לאחר שתיושע ותצא זכאי בדין, תשלח נא אלי שלוש מאות זהובים".

סבר וקיבל האיש, ונפרד מאת הרבי לשלום.

את כל זה ראה הערש'ל ושמר את הדבר.

לא חלפו ימים רבים, ואל מעון קדשו של ה'דברי חיים' הגיע שליח מארץ אשכנז, ובידו שלוש מאות זהובים.

גם בשליח זה הבחין הערש'ל, אלא שהפעם כבר לא עצר ברוחו. הוא התפרץ אל הקודש פנימה, והביע את כאבו לפני הצדיק: "הלא זה ימים רבים שהגני מפציר ברבינו שישפיע עלי ישועה משמים, שאמצא פרנסה טובה וכלכלה, ועדיין לא זכיתי לכך. ואילו ה'דייטש' הלזה זוכה לישועה בבת אחת! שמה גרוע אני ממנו?!"

"אוי הערש'ל", נשא אליו הצדיק את מבטו בחמלה רבה,

טועמיה
מאוצר ספרי 'אש השבת'

תוספת שבת

מעלת הזמן של 'תוספת שבת' (ד)

'תוספת שבת' נחשב כשבת עצמו

זמן זה של 'תוספת שבת' נחשב כשבת עצמו - והנפטל למצוה כמצוה, שגם העתה היא לשבת נחשב ושם שבת יקרא לו", כמו שכתב בספה"ק סידורו של שבת (ח"א שורש א ענף ג אות ז) וז"ל: "ועתה אתה אם איש נלבב אתה ועיני שכל לך ולבך חרד שתשרה עליך הקדושה ואור ה'. כי נכסוף נכספת לבית אביך. להדביק נפשך אל זו הדרת נועם קדושתו יתברך המתגלה אתה ומאיר ביום השבת קודש אשכילך בינה עשה זאת איפה קח נא את ברכתי אשר הובאת לך, מכל מאמריו ודבוריו שכתבנו ובארנו היטב מלמעלה ועד הנה, והיה ביום הששי ותכין עצמך בהכנה רבה הנוכרת, בעזיבת הרע מקירות לבך באמת. ויותר מזה נעשה בעת תפלת המנחה וקבלת השבת שאז נגמר ההכנה מכל וכל. והכנה זו הוא נטפל להשבת שע"י זה אור יאיר לך בהילו נרו עלי ראשך ביום השבת קודש, והנפטל למצוה כמצוה שעל זה נקרא הכנה זו בשם 'תוספות שבת' שגם העתה היא לשבת נחשב ושם שבת יקרא לו כי נטפל."

ומוסיף עוד: "ובזה י"ל טעם על קריאת השם של שבת והוא על פי מ"ש (בפע"ח שער הלמוד בכוונת יום שבת) ששבת גימטריא כי"ז פעם שם הוי"ה. ולדעתו רומז על כי"ד שעות היום בשבת עצמו וזה התוספת שבת שאנו מדברין בו שהוא ערך שתי שעות כנזכר לעיל (בשם המ"א שם) ושעה אחת כל דהו שהחיוב להוסיף במוצאי שבת כמ"ש (בש"ע א"ח ס"י רצ"ג ס"א) ושלא יהיה כבורח מן השבת כמאמר הגמרא (ברכות גב). אפוקא יומא כמה דמאחרין ליה עדיף כי היכי דלא ליהוי עלן כמשאוי. וכפי דברינו שהתוספת הוא נטפל להשבת וכשבת יחשב. לכן רמז הקב"ה בשם שבת גם השעות תוספת שבת אלו להיות בין הכל כי"ז פעמים הוי"ה מספר שבת.

אותו תוספת יש לו דין שבת, וזה נקרא שבת של חול

עוד כתב בספה"ק באר מים חיים (פר' בא) וז"ל: "ואחר כך סמוך לערב מתחיל סוד תוספת שבת שהוא מצות עשה דאורייתא לדעת הרי"ף והרא"ש וכן נפסק ההלכה (בשולחן ערוך אורח חיים סימן רס"א סעיף ב') ואז כל דין שבת עליו וכן בתוספת יום הכיפורים שהוא לכולי עלמא דאורייתא, והכל כי לעת ערב מתחיל הארת יום שלאחריו. עכ"ל."

וראה בספה"ק ייטב לב (פר' אמור) וז"ל: "על פי המדרש (זוהר קרח קעט): הביאו הפרשת דרכים (דרוש כג) לא זזה שכינה מירשאל בשבתות וימים טובים אפילו בשבת של חול. ופירשתיו (ייטב פנים, שם הגדול אות ב) על פי מה דקיימא לן באורח חיים סימן רס"א (ס"ב) שמצוה להוסיף איזה זמן שהוא ודאי יום מחול על הקודש, ואתו תוספת יש לו דין שבת, וזה נקרא שבת של חול, שניתוסף שבת מיום החול, וגם אז יש השראת שכינה.

"וכי סבור אתה כי בעל מופת אני ומלומד בניסים? דע לך כי בכדי לפעול ישועות שכאלה, עלי לסכן את עת עצמי ואת כל נפשות ביתי! אך הגני מוכן ומזומן למסור את נפשי, כדי להוכיח בפני יהודים רחוקים שכאלו שיש אלוקים בקרב הארץ! ואולם, האם גם לאיש חסיד כמוך, שמאמין בה' ומרגיש את מציאותו יתברך בכל עת ובכל מצב, צריך אני להראות זאת?!"

ובכל זאת בירך הרבי את הערש'ל, והברכה עשתה פירות.

...

על פי גירסא נוספת, ושמו מדובר בסיפור נוסף בדומה לסיפור הקודם, בא לו 'דייטש' אחד אל ה'דברי חיים', לבקש ברכה עבור בנו יחידו שדבקה בו מחלה מסוכנת ר"ל.

התנה עמו ה'דברי חיים' כתנאי קודם לברכה, שיקבל עליו מעתה לעשות רצון ה', בשמירת שבת ובהקפדה על כשרות וטהרה. אך הלה לא אבה לשמוע על תנאי שכזה, ושב לביתו בפחי נפש.

משעברו ימים נוספים ומצבו של הבן הלך והתדרדר, דיברה זוגתו על לבו שיסכים לתנאי של הצדיק, על מנת שיחיה בנו. לבסוף נכנע להפצרותיה, וחזר ובא אל ה'דברי חיים'.

"רבי!", הבטיח האיש, "הריני מקבל עלי את כל אשר התנה עמי, ובלבד שיברך את בני ברפואה שלימה!".

האציל עליו ה'דברי חיים' את ברכתו, וכשחזר האיש לביתו ראה והנה חל שיפור פלאי במצבו של הילד, לפליאתם של הרופאים.

ה'דייטש' עמד בדבורו, והתחזק בתשובה שלימה, עד שהיה ליהודי כשר וישר. כעבור זמן מה שב לבית הצדיק והניח על שולחנו הטהור סכום כסף רב ועצום לאות תודה והערכה. אך מאחר שסירב ה'דברי חיים' לקבל את הכסף, נכנס האיש לבית המדרש וחילק את הכסף בין החסידים שישבו ועסקו שם בתורת ה', תוך כדי שהוא מספר להם על הנס שאירע לבנו בכוחו של הצדיק.

בין יושבי בית המדרש היה חסיד אחד שאשתו היתה חולנית ר"ל, ולבו דאב למשמע הסיפור, שכן הוא עצמו, למרות הפצרותיו החוזרות ונשנות, לא זכה עדיין לקבל את ברכת הרבי לרפואתה. כעת נכנס שוב אל הקודש פנימה לבקש ברכה, והוסיף בטרונאי: "וכי גרוע אני מה'דייטש' הלזה, שבממדי יד סילק אצלו רבינו את מחלת בנו?!"

התלהב ה'דברי חיים' ואמר לו: "דע לך, כי כאשר מוכרח אני לשנות סדרי בראשית, כדי לפעול ישועה בקרב הארץ, מסכן אני את עצמי ואת נפשות ביתי, בגשמיות וברוחניות, אך כל זה שווה לי כדי שידעו גם ה'דייטש'ן שיש מנהיג לבירה, אך אתה שחסיד ונבון אתה, אינך זקוק לכך!".

ועם כל זה, בירכו הרבי לאותו חסיד, וזוגתו החלימה.

...

בחג הפסח שעבר עלינו לטובה, עסקנו בסיפורי הניסים והנפלאות שעשה עמנו השי"ת ביציאת מצרים ובקריעת ים סוף, כדי לשנן לעצמנו ולבנינו כי יש מנהיג לבירה, השם נפשונו בחיים ולא נתן למוט רגלינו. ואולם, גם כשיוצאים אנו לימי החול הפשוטים, נמשיך לזכור ולהאמין כי אין עוד מלבדו, וכי מלוא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מיניו, מי חכם וישמר אלה ויתבונן ויאמין בזה, הן כאשר ניכרת מציאותו בגילוי לעיני כל בשר, והן כאשר היא נסתרת בהסתרה שבתוך ההסתרה, ונבוכות אמונה זו נזכה שיראנו ה' חסדו תמיד, גם לעיני בשר ולא יסתיר פניו מעמנו לעולם ועד, וכימי צאתנו מארץ מצרים יראנו נפלאות, אמן ואמן.

לרגל הילולת הרה"ק בעל 'דברי חיים' מצאנז' ז"ע - כ"ה ניסן עפ"י: "דבריו הקדוש מצאנז' (פ"ט)

"למנצח בנגינות מזמור שיר"

טעם שנהגו לומר מזמור זה לאחר ספירת העומר
והעבודה הנדרשת באמירתו

לאחר הספירה נהגו במקלות ישראל לומר מזמור 'למנצח בנגינות' ועל ידי כך ממשכים הארת הספירה לתוך מידותינו [על דרך שכתב **בפרי עץ חיים** (שער תיקון חצות פ"ג): אנו שואלין על עצמינו 'אלהים יחנו ויברכנו' לנו לישראל התחננים].

כי יש בציור של מזמור זה שבעה קנים כנגד שבע מידות, ויש בו מ"ט תיבות שהם שבע כפול שבע כנגד כללות שבע מידות שיש בכל אחת שבע מידות פרטיות, הרי מ"ט מידות.

וכתב **האבודרהם** (שיר של יום): יש מקומות שנהגין לומר בכל יום מימות העומר מזמור שיר אלהים יחנו ויברכנו (ס"ז) מפני שיש בו מ"ט תיבות חוץ מן הפסוק הראשון שהוא פתיחת המזמור, והם כנגד מ"ט ימי העומר. ועוד יש בו שבעה פסוקים חוץ מן הפסוק הראשון והם כנגד ז' שבועות. ובמקצת מקומות אומרין אותו בכל יום מפני שנקרא מזמור המנורה, והקורא אותו בכל יום **נחשב כמדליק המנורה הטהורה בבית המקדש וכאילו מקבל פני שכינה**. כי תמצא בו ז' פסוקים כנגד שבעה קני המנורה. וגם יש בו מ"ט תיבות כנגד מנין הגביעים והכפתורים והפרחים והנרות שבשבעה קני המנורה שעולין למנין מ"ט. עכ"ד.

עבודתינו בעת אמירת מזמור זה, להעלות את המידות שבאדם המשוועדים לצד הרע וההסתר, אל הקדושה האלוהית, על ידי שמאירים בהם את הארת הביטול והגילוי האלוהי, עד שגם כוחות הדין וההסתר יודו שהכל אלוהות.

ענין זה מתבטא במזמור הזה, שהארת כח הקדושה ואורות החסדים מתגברים על כח הגבורות והצמצום שיש בעולם הנקרא 'אלקים', על ידי התגלות אור הפנים - 'אר פניו', כי 'פנים' הכוונה על גילוי האור הפנימי המחיה בתמידות את הבריאה כולה, עד שגם אומות העולם 'יודוך עמים אלקים' ויודו ויהללו שאין עוד מלבדו, אפס זולתו, 'זיראו אותו כל אפסי ארץ', ואז 'אתנו סלה' שנמשך הארה עולמית בלי הפסק.

וכתב בספרה"ק **ישמח ישראל** (פר' וישב איתו) וז"ל: יען שהנר הזה היה נחוץ שיהיה לדורות, וכבשתחת הקב"ה לאהרן שלך גדולה משלהם, וכמבואר ברמב"ן (ריש פ' בהעלותך), לכן היה הנס ממדת תנון שהוא מתנת חנם אעפ"י שאינו כדאי ואינו הגון וכדחז"ל (ברכות ז. ע"ש), שאף אם הדורות הבאים לא יהיו ראויים מצד עצמם, יתעורר ג"כ קדושת הימים ועת רצון ושיחזור למציאות הראשון ככל המועדים, וזה 'אלקים יחנו' במתנת חנם, 'ויברכנו', שישירה אחר' הברכה במעשה ידינו וכמו שהיה במנורה הברכה, ועי"ז 'אר פניו אתנו סלה', שהארת הפנים והרצון יהיה סלה ויתעורר לעד.

עוד כתב בספרה"ק **אגרא דפרקא** (אות קעו) שלכן אומרים מזמור למנצח בצורת המנורה, כי המנורה נבנית מהגבורות, ובה מדליקין את האור הרומז על החסד, והגבורות נשפעים על האויבים, וז"ל: מקובל בידינו שעל מגינו של דוד היה מצוייר צורת המנורה, [עיין בס' תורת העולה למון מהרמ"א זצ"ל (ח"א סוף פ"ב)]. ונראה לי, דהנה **סוד המנורה הוא סוד נוק' דז"א רחל [מלכות בית דוד], וז' נרותיה הם בנין גופה מחמש גבורות המתפשטים בחמש קצוותיה מחסד עד חוד, ונכללים ביסודה, ואח"כ במלכותה, כידוע מכתבי מרן (עי' ליקו"ת פ' בהעלותך). והנה מגינו של דוד, להגבי הגבורות על שונאי ישראל היה בשביל זה מצוייר עליו צורת המנורה, וזהו שאמר דוד (תהלים יח. טט) 'כי אתה תאיר נרי וכו' בך ארוץ גדוד' וכו'. [וראה עוד בענין זה באמורי יוסף (פר' שמיני) שמיבא את האלשיך הקדוש בפירוש הפסוק (תהלים סז. ב) 'אלקים יחנו ויברכנו', ר"ל אם גם מדת הדין יחנו ויברכנו, אז 'אר פניו אתנו סלה', ר"ל אז יהיה המשכת החסדים על כל ישראל וסלה שיומשכו לעולם בתמידות].**

העבודה במזמור זה היא לקחת את המידות, את הגבורות, ולהאיר בהם את התענוג וההנאה של אורו יתברך שמו. 'אלקים יחנו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה'. 'לדעת' גם למטה 'בארץ דרכך', וגם 'בכל גוים' הם המידות הנמוכות הנמשלות לגויים, את 'ישועתך'.

בכח קדושת מזמור זה, מתגבר אור הפנים - דהיינו החסדים וההתלהבות דקדושה והרצון וההשתוקקות להגיע אל היחוד של שבועות - על כוחות הגבורה והדין שיש במידותינו שבלב, ומאיר בהם הארת הביטול.

עבודת התפילה

על פי משנת החסידות
פ"ק כו
ואשפך את נפשי לפני ה'

כתר נהורא

שערים לעבודת הרמפילה
מתוך העמקה בספרי חסידות

מאוצרות הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א

להכיר את הרע שבנפשינו

"ברגע זה שפגשנו את הרע שלנו, את הפירוד שבתוכינו, את הישות של הגוף שאינו מסכים להתבטל, אפשר להתחיל להתפלל, כאשר הפסוקים הנפלאים מאירים לתוך הגוף ומזככים את הנפש הבהמית"

(ישעיה ב, כב) 'חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא', אל תקרי בְּמָה אלא בְּמָה. קודם התפילה שורה הנשמה רק 'באפו' של האדם, ובאופן זה מרגיש האדם עצמו ל'ישות', כאילו הוא 'בְּמָה'. ובמשך התפילה מתפשטת הנשמה האלוהית לכל קומת הגוף ומאירה אצלו את הדעת ומזככת את הנפש ומגלה שהקב"ה ממלא את כל המציאות והוא עושה לכל המעשים, ובכך נעשה מוזכר ומבוטל בבחינת 'בְּמָה נחשב הוא'.

וזה לשון הזוהר חדש (רות נג.): ועל דא כתיב

(ישעיה ב, כב) 'חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו'. מאי 'אשר נשמה באפו' בגין דנחתא בצפרא, ואומר לה הקב"ה, זילי ושרי ליה בחוטמו, על מנת דיצלי צלותיה. אי מברך הוא כדקא יאות, תשרי בגויה, ואי לא, פרחא וסליקת, ואשתכח בר נש דחסרא מיניה ההוא קדושתא דנשמתא. וכיון דנשמתיה חסרא מיניה, 'במה נחשב הוא', לא אתחשב לכלום, כאלו לא הוה בעלמא. ועל דא, אסיר ליה לאיניש לברכא לחבריה, עד דמברך למאריה בשירותא דצלותא [תרגום: ועל כן כתוב (ישעיה ב, כב) 'חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו'. מהו 'אשר נשמה באפו', משום שהנשמה יורדת בבוקר, ואומר לה הקב"ה: לכי ושחי לו בחטמו, על מנת שיתפלל תפילתו. אם מברך כראוי, היא תשרה בתוכו. ואם לאו, פורחת ועולה, ונמצא האדם שחסרה ממנו אותה קדשת הנשמה. וכיון שנשמתו חסרה ממנו, 'במה נחשב הוא' אינו נחשב לכלום, כאלו לא היה בעולם. ועל כן אסור לאדם לברך את חברו עד שימברך את רבונו בראשית התפילה].

ואיתא בליקוטי תורה (פר' פנחס) בזה"ל: וזהו שכתוב (ישעיה ב, כב) 'חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא', אל תקרי בְּמָה אלא בְּמָה. פירוש, 'חדלו לכם' לשון הבדלו עצמיכם מן בחינת אדם כזה שנשמתו רק באפיו שלא יכלה להתפשט בכללות גופו 'כי במה נחשב' כמו הבמה נראה ונגלה הישות שלו ליש ודבר בפני עצמו, כן בו ג"כ גברה חומר הישות שלו עד שאינו מתבטל כלל מפני אור ה' הוא אור נשמתו אשר באפיו. לכן אסור לאכול קודם התפילה. כמאמר רז"ל (ברכות י.) 'לא תאכלו על הדם' (ויקרא יט, כו) לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם בכדי שלא ליתן סטרא דדמא בישא לשלוט בו ושוב לא יכול להאיר בו כח נשמתו לגמרי.

בשעה שהאדם ניצב בתפילה ועומד לפני המקום ומתפלל לפניו, מתרוממת הנשמה בדביקות נפלאה ביוצרה. תיבות התפילה נשפכות מפיו בהתלהבות - 'והעושר והכבוד מלפניך' הכל קצוב מן השמים, כל פרוטה וכל אגורה. 'אין אדם נוגע במה שמוכן לחבירו כמלוא נימה' (יומא לח.).

הנשמה מתלהבת כולה, אך הגוף עומד בצד ואינו מסכים לכך.

גם כאשר המתפלל ממשך 'זאתה מושל בכל, ובידך כח וגבורה, ובידך לגדל ולחזק לכל' מתנגד הגוף לכל הדברים האמורים. הוא יודע בשעת התפילה את מה שאנו חושבים במשך היום, שאם עובדים - יש כסף, ואם לאו - אין מה לאכול. אם מאחרים לכולל או מפסידים שעה בבית המלאכה - יורד מהמשכורת החודשית.

הגוף אינו מנסה להלביש את הכל בהיתר עסקא של 'השתדלות' או בשמות נרדפים כיוצא בזה, אלא מביט על הכל מתוך עיני הטבע, בלי אמונה. כי 'אמונה' שייכת אל הנשמה, אין זה חלקו של הגוף. ככל שהנשמה מאירה יותר באדם, כך מתחבר יותר לאמונה ולדברים מנותקים מהמציאות, אך הגוף אינו יודע חשבונות, הוא מביט על המציאות ורואה שמי שעובד לפרנסתו מצליח, ומי שיושב בביתו אין לו פת לאכול.

האם אנו סוברים כמו הנשמה או כמו הגוף?

התשובה כבר מוכנת על הלשון: ודאי שאנו מאמינים בני מאמינים, אין שום ספק שהכל מן השמים!

קעת הלבשנו על עצמינו מסיכה, ברחנו ממקום הרע של הנפש הבהמית, ואנו מציינים את עצמינו כאדם שאין בו אלא נפש אלוהית.

אילו נגלה את מצפוני הלב, ונסכים להודות כי אכן במחשבה אנו מאמינים בני מאמינים, אבל במורגש איננו מאמינים כלל, והא ראייה שאנו דואגים מיום המחרת ומקנאים באחרים שמצליחים, ברגע זה שפגשנו את הרע שלנו, את הפירוד שבתוכינו, את הישות של הגוף שאינו מסכים להתבטל, אפשר להתחיל להתפלל, כאשר הפסוקים הנפלאים מאירים לתוך הגוף ומזככים את הנפש הבהמית.

ואמרו חכמינו ז"ל (ברכות יד.) כל הנותן שלום לחבירו קודם שיתפלל - כאילו עשאו במה, שנאמר

י"ל גלין שבועי מאת המשפיע שליט"א
בענין דרכי השגה ודביקות, עליות ויחודים בדרך הבעש"ט
ניתן לקבלו במייל K0504127418@gmail.com

נהורא ישרי בה

סיקור על ספרי חסידות
בעריבת הרב פינחס שפירא שליט"א

דברי חיים

בכ"ה בניסן חל יומא דהילולא של הרה"ק רבי חיים מצאנז, מחבר הספרים דברי חיים על התורה ומועדים, ועל הש"ס, שאלות ותשובות, ועל הלכות מקוואות.

נפתח בספרו על התורה שבו עוסק מדור זה העוסק בספרי חסידות. רבות נלחם רבינו בשיטות הפילוסופים, וסברו שכל עניינו של האדם בעולם הוא בעיון המחשבה, מכיון שלא יתכן שיהיה להקב"ה חפץ בעניינים גשמיים רבינו מסביר פעמים רבות בספרו כי תורתנו הקדושה מגלה כי היפוך הוא הנכון, ודווקא על ידי מצוות מעשיות ועבודה בחומר הגוף, מזדכך החומר ונעשה כלי ראוי לעבודת ה'.

ביטוי לכך מוצאים אנו בסיפור על הדברי חיים (הוזכר במדור 'היכל המגיד' בשבועות הקודמים) שביקר אצל רופא, ואמר לו כי עבודתו היא לבנות גשרים, ולפליאת הרופא הסביר כי הוא בונה גשרים בין המוח אל הלב, דהיינו שההבנות שבמוח יחדרו גם אל תוך נימי הלב.

ובאריכות יותר מסביר בדברי קדשו (פ' ויקרא), שלפי הסברה הפילוסופית לא אמור להיות קשר בין מחשבת המוח שעוסק בעניינים שכליים למעשיו של האדם ולתאוות לבו, אך האמת היא, שהשכל של האדם יוצא מהכח אל הפועל רק בשותפות הלב, כדי שמחשבות הנשמה הקדושה יחדרו אל תוך הלב ויכניסו בו חיות דקדושה, וכדי שלא יהיו בלב מחסומים ומניעות החוסמים את אור המחשבה מלהאיר בו, צריך האדם לשמור על לבו לבל יתגשם באכילה ושתייה של תאוה, כי אז ימשך הלב אחר תאוות הגוף, וממילא לא יוכלו לשכון המחשבות השכליות הזכות.

רבינו גם מביא ראייה לזה מטבע האדם, שאכילתו ושתייתו משפיעות על צלילות וחוזק מחשבתו ושכלו, ומכאן שהשכל אינו יכול לשרות על נפש האדם, אם אין הלב זך להכיל את הארת השכל ומחשבותיו.

ו"ל שם: וכן באמת כי כל אדם עיקר הוא שיתייחד לבו ליראת ד', וכמאמר הכתוב (משלי כג, כו) תנה [בנין] ללבך טוב ביראת ד' כי אם בטוב המדות ולזהר מתאוות וחומריות, ואז הלב אי אפשר ללב טוב ביראת ד' כי אם בטוב המדות ולזהר מתאוות וחומריות, ואז הלב נמשך אחר השכל, כי באם יוגשם מאכילה ושתייה יתירה והולך אחר תאוות הלב מלא הוללות, אי אפשר להיות לו לב טוב, ואפילו השכל והדעת נגרע מאוד. והגם שלכאורה קשה מאד שייכות להדעת בכשרון מפעלות והמדות כאשר הקשו הפילוסופים. אך זה הוא כמעי בטבע, כמו שראינו שהאברים גשמיים מצומצמים ומצומצמים, והשכל רוחני מאד וניזון רק מהאדים רוחניים העולים מהלב, ולזה כשאדם אינו על שלימות המזג או שלא אכל איזה זמן, מדוע נגרע אצלו השכל כאשר ראינו בחוש, וכן אמר בש"ס (ב"ק עב.) לא צלילא דעתאי דלא אכלה בישראל דתורה וכדומה (עירובין סד.) ולכאורה מאי שייכות להחכמה והשכל למזון הגשמי. אך ידוע דכל נשוא צריך להיות לו דבר שיהא נושא עליו, וכפי ערך הנישא כן התגלות הנושא עליו, ולכן אם האברים במזג השווה ושאינם משקטים השכל ונוח בהשקט על המוח והלב, אבל אם אינם במזג הראוי אין לשכל מקום להנשא עליו, כן הוא בטבעי. וכמו כן בקדושת האדם, אם מקדש אבריו בטהרה שוכן עליו רוח ד' רוח חכמה ובינה רוח דעת ויראת ד' (ישעיה יא, ב) אבל אם לא נאמנה את אל רוחו נסוג אחר, לא ישכון קדושה עד אשר ייטיב לד'. עכ"ל.

אש המצוות
היכנסו לשיעור החיים עם כל חברינו!
אש המועדים
ספירת העומר | ל"ג בעומר | שבועות

תוכן כל חוברת: המצוות המיוחדות (מספר רחוק מאד של מצוות) למה נקראו? מה עניןן? מה עומד מאחורי? מה עניןן ליום הזה? מה עניןן ללילה הזה? מה עניןן ללילה הזה? מה עניןן ללילה הזה?

מחבר: הרב פינחס שפירא שליט"א
עריכת: הרב יצחק שפירא שליט"א
עיצוב: הרב יצחק שפירא שליט"א

מסילות ללב

הרה"ג ר' יהודה ווינגרטן שליט"א
י"ר מכון יסוד החסידות

ביצד נבלעת חיות הפמה בדמינו

הבה נטכס עצה - אומר שלום, לחבורת ידידי שהתאספו יחד כדי להכניע את הנפש הבהמית תחת ממשלתה של הנפש האלוקית. זה עתה זכינו להכניס את החיות האלוקית, לתוך דמינו ובשרינו על ידי המצות וארבעת הכוסות, והנה עוד לנו שבועות מספר עד חג השבועות הבעל"ט. כיצד מחברים בין השניים, באופן שרגשות הקודש ולהבת הנשמה לא תכבה ביתיים?

כדרכו של יהודים, עונה חברים וידידים, שייע בשאלה. האם בליל הסדר הרגשתם רגעים של התעלות, רגעים שבהם פתאום הבנתם שיש כאן משהו חדש שלא הכרתם? ואולי אפילו זכיתם להבין שאתם יושבים במועד של גילוי אלקות? סביר להניח שכלל הפחות היו כמה רגעים כאלו בליל הסדר. אם באכילת המצה, אם בשתיית הכוסות, ואולי בסיפור יציאת מצרים, בברכת גאל ישראל, או שאולי הנשמה נפתחה לכם כשהתנגגתם בהודאה לה', באמירת ה'נשמת' ובהשפכתה של הנפש בה'לה'?

עבודה זאת נקראת בלשון תורת הקבלה 'הבלעת הדמים', על שם דבריו של רבי יוסי הגלילי שמוזכרים בגמרא (שבת קלד.), והמסביר כי באה לפניו אשה שבניה היו מתים מיד אחר המילה רח"ל. כשנולד לה בן נוסף לאותה משפחה, בחן אותו רבי יוסי הגלילי, והוא ראה שדמו של הרך הנולד עדיין לא נבלע בבשרו, זאת הבעיה שהיתה קיימת גם בתינוקות הקודמים שנולדו לאותה משפחה, וזה גרם לכך שבעת ברית המילה הם איבדו דם רב ומתו. הוא הורה להמתין עד מעט עד שיהיה ניכר לפי מראהו שהדם והבשר התאחדו כראוי, ואז הורה למול אותו, והוא אכן חי.

כריכר שארם
מוציא מפיו בשעת
הספירה בכל כוח
כוונתו, מתפשטת
חיות הנשמה
שבתוכו והיא
נבלעת בכל איברי
הנפש

ענין זה חוזר על עצמו ברוחניות - בימים אלו שלאחר חג הפסח, הלידה הרוחנית של עם ישראל, שבהם אנו נמשלים לרך הנולד, אנו צריכים להבליע את המוחין שקיבלנו. מוחין אלו שמחיים את הנפש ממש כדמה של האם הזורם בעורקיו של העובר הנולד שנהפך מ'ח' ל'מדבר', נקראים 'דמים', משום שהם מזרימים את דם החיים של הנשמה לכל הגוף, כמו שהדם מוליך את החיות מהלב לכל הגוף ומעניק חיים לכל איבריו של האדם, באופן שה'דמים' כלומר ידיעת הבורא שקיבלנו בימי הפסח, יתאחדו עם הנפש.

מה שקרה כאן, זה בעצם מעמד של לילה רוחנית. בליל הסדר אנו מקבלים 'מוחין', כינוי להגברת כח המוח' הרוחני של הגוף שהוא הנשמה, כלומר אנו מקבלים כוח אלוקי חדש ומחודש, ששוכן בתוכינו, מגביר את כח הנשמה ומסייע לה לזכך את הגוף.

ימים אלו, נקראים ימי יניקה, משום שהבלעת הדמים בגופו של התינוק היא על ידי יניקת החלב (כמאמר חז"ל דם נעכר ונעשה חלב). כמו שהיניקה היא בדרך של תנועה, כך נספגים ה'מוחין' בתוך הנפש על ידי תאוה והשתוקקות אל הקב"ה, וכמו שכתב בשם משמואל (האזינו תרפ"א): "הנה מה שהתורה נקראת לקח הגיד כ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה משום שמוביאה תועלת לאדם כמדת שהוא לוקח את ד"ת, אם ברגש הנפש ופנימיות הלב נכנסת ג"כ לפנימיותו ודברי תורה נבלעין בדמו, עכ"ל.

אך היכן הם כל אותם ה'מוחין'? מדוע איננו מרגישים שהם בוערים וקיימים בתוכינו בכל רגע ורגע? הסיבה לכך היא שאין די בקבלת ה'מוחין' בליל הסדר. המבחן האמיתי הוא ליטול את הידיעה ה', ולהחזיר אותה לתוך דמינו.

עיקרה של עבודה זאת היא בשעת הספירה עצמה. הספירה אינה רק מנין בעלמא, אלא כאדם המונה מעות מתוך תשוקה ותאוה, כך הנשמה מונה את הימים שהיא כבר זכתה להחזיר את הידיעה האלוקית לתוכה, והיא מתקרבת למתן תורה שבה נשלמת הידיעה האלוקית לחדור לתוך הלב. **בדיבור שאדם מוציא מפיו בשעת הספירה בכל כוח כוונתו, מתפשטת חיות הנשמה שבתוכו והיא נבלעת בכל איברי הנפש.**

כעת המבחן, מי קיבל את הארות הפסח באופן של ריגושים בעלמא, ונועל אותם בארונות הפסח - עד לשנה הבאה, ומי זכה לידיעת היום והשבות אל לבבך'. על ידי עבודתנו בימי ספירת העומר אנו מבלעים את הארות חג הפסח בתוך הנפש, בצורה של שינוי צורת ההסתכלות שלנו על העולם, בצורה שנוכל לחזור את מעטפת החולין של הנפש הבהמית, ולגרום לכך שקרני האור של המצה יחדרו לתוכה, ימוססו ויאירו אותה, כדי שהיא תהיה מוכנה ושלימה ליחוד הגדול, שבה מתייחדים נפשות ישראל עם אביהם שבשמים, בחג מתן תורתנו.

האינו לסדרה מיוחדת פנימיות סדר היום בדרך החסידות ע"י המשפיע הנח"ח רבי אהרן רובינפלד שליט"א שלוחה 3, 12, 2

תו חסידות פלאם
הכית לכל אברך ובחור חסיד
03-30-4444 ארה"ק
518329922 ארה"ב
443300412858 אירופה

ממלכת אש החסידות העולמית
כתובת: קדושת ארון 14 בית שמש
לקבלת הנליין להאזנות ולהשירות
טלפון: 02-5026558
שעות משרה: בין השעות 17:00-19:00
פקס: 02-5702061
a025026558@gmail.com
לדחבת הפצה הנליין ניתן להתקשר 02-5026558 שלוחה 3
שעות המשרה בין 10:00 בבוקר עד 16:00 אחה"צ

טייערע איד
זכית לטעום מנועם זיו אור החסידות?
התחברת יותר להש"ת לתורתו ולמצוותיו?
אלפי אנשים מוצפים גם הם להתקרב אליו ית'
בידך הדבר !!!
בעת שמחה, לע"נ, לברכה ולישועה קח חלק בהפצה לעוד בני מדרשות, שגם הם יזכו לאור הגדול ותזכה שהבעש"ט ז"ע ותלמידיו יעמדו לימינו ברגעים הגדולים להתברך בכל מיולי דמיטב